

Eilandspolder

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Aan [REDACTED] (Omgevingsdienst NHN, Vergunningverlener C)
CC [REDACTED] (boswachter Landschap Noord-Holland)
Van [REDACTED] (ecoloog Landschap Noord-Holland)
Datum November 2025
Betreft Onderbouwing rietafval afvoeren d.m.v. branden Eilandspolder

Aanleiding

Landschap Noord-Holland streeft de instandhouding van kwetsbare vegetaties en soorten na. Een belangrijke beheermaatregel is maaien en afvoeren. Deze maatregel werd van oudsher toegepast en is vanwege de toenemende stikstofdepositie nóg urgenter geworden. Het afvoeren doen we al jaren door middel van rietbranden. De afgelopen jaren hebben we hiervoor vergunning gekregen via de gemeente. Nu moeten we in het kader van de Omgevingswet een omgevingsvergunning aanvragen via het Omgevingsloket. In deze notitie geven we een onderbouwing voor onze aanpak.

Wettelijk kader

Op grond van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) was het verboden om buiten een inrichting afvalstoffen te stoken. Van dit verbod kon ontheffing worden verleend gelet op artikel 10.63 van de Wm voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet (per 1 januari 2024) is het in artikel 10.2, eerste lid, van Wm opgenomen verbod om afvalstoffen buiten inrichtingen op of in de bodem te brengen of te verbranden, gewijzigd. Door de wijziging geldt het verbod alleen nog voor niet-afgegeven en niet-ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. In deze situatie is riet een bedrijfsafvalstof. Dit heeft tot gevolg dat artikel 10.2 en daarmee artikel 10.63 van de Wm in dit geval niet meer van toepassing zijn op het verbranden van riet.

In artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet (hierna: Ow) staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, tenzij anders aangegeven in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal).

Het verbranden van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke stoffen buiten een installatie is aangewezen als milieubelastende activiteit (artikel 3.40d, eerste lid, onder b van het Bal). In artikel 3.40e, eerste lid, van het Bal, staat dat het verbod bedoeld in artikel 5.1 van de Ow, om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt voor de milieubelastende activiteit bedoeld in artikel 3.40d.

Het verbranden van riet in de Eilandspolder en Menningveerpolder is dus Omgevingsvergunningplichtig.

Voor het verbranden van rietafval vragen wij een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit via het Omgevingsloket.

Doel : Beheer ten behoeve van Natura 2000 en het provinciale Natuurbeheerplan

Landschap Noord-Holland beheert al enige decennia grote oppervlakten natuur, zoals in Natura 2000 gebieden Eilandspolder en Ilperveld, en ook in andere natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een deel van dat beheer is gericht op het instandhouden van waardevolle weidevogelgebieden en Natura 2000 doelen, zoals habitatype Veenmosrietland en Vogelrichtlijnsoorten.

In het Natura 2000 beheerplan Eilandspolder 2023-2029 staat het volgende:

Alleen voor het habitatype veenmosrietland zijn ten opzichte van het huidige beheer aanvullende beheer- en inrichtingsmaatregelen nodig: extra maaien, opslag verwijderen en plaggen. Dat is met name het gevolg van de te hoge stikstofdepositie op het gebied. De maatregelen zijn overgenomen uit de gebiedsanalyse die in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) is opgesteld voor Eilandspolder-Oost.

Volgens het provinciale Natuurbeheerplan streeft provincie Noord-Holland naar een goede kwaliteit van SNL beheertype Vochtig weidevogelgrasland (N13.01) en Vochtig hooiland (N10.02). In beide beheertypen dienen

Eilandspolder

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

bepaalde weidevogelsoorten voor te komen met een minimale dichtheid van 60 broedpaar per 100 hectare om tot een goede kwaliteit te worden gerekend.

Landschap Noord-Holland heeft de verplichting om het weidevogelgebied, maar ook Natura 2000 habitattypen op de juiste manier te beheren. Dat betekent onder andere het in stand houden van het open landschap. Hoge rietkragen en opslag belemmeren de openheid, en vormen leefgebied van predatoren van weidevogels. Zoals vos en roofvogels. Ook verschraling en het tegengaan van boomvorming zijn van belang voor de verschillende natuurdoelen. Daarom worden rietkragen in de winter, in voor diersoorten de minst kwetsbare periode, gemaaid en afgevoerd.

Methode: rietmaaien en afvoeren

Voor het instandhouden en ontwikkelen van waardevolle weidevogelgebieden, is openheid dus van groot belang. Daarom worden rietkragen periodiek 's winters gemaaid. Het rietafval wordt van de gemaaide plek afgevoerd, om ongewenste verrijking met voedingsstoffen en eventuele verstikking van onderliggende botanische waarden, te voorkomen. Daar zijn twee manieren voor:

1. Rietafval via land afvoeren
2. Rietafval via rietbranden afvoeren

De manier waarop, hangt af van de bereikbaarheid, het formaat van het perceel en van de bodem.

Rietafval via land afvoeren

De weidevogelgebieden in de Eilandspolder zijn slecht bereikbaar omdat het om natte kwetsbare graslanden en moerasgebieden gaat, waar de machines overheen moeten rijden. Bij het afvoeren worden veel rijbewegingen gemaakt, er moet immers vaak heen en weer worden gereden van de oever naar de weg. Op een drassige ondergrond is dit ondoenlijk. Voor de vegetatie is dit funest, er treedt spoorvorming op en het wordt kapot gereden. Daarnaast treedt door de vele rijbewegingen verstoring op van grote groepen overwinterende vogels, als Vogelrichtlijnsoort smient. Voor deze en andere soorten zijn Europese Natura 2000 doelen opgesteld. Verstoring moet daarom worden vermeden.

Samengevat is afvoeren van het rietafval via land, is om de volgende redenen niet wenselijk:

- de kwetsbare natte vegetatie en leefgebied van beschermde soorten wordt kapotgereden door de voertuigen die meerdere keren heen en weer moeten rijden
- voertuigen zorgen in dit soort gebieden voor verstoring
- het afvoeren met een voertuig is in dit soort gebieden enorm arbeidsintensief, dat geldt ook voor afvoeren met een boot
- het gaat om relatief kleine hoeveelheden rietafval, die makkelijker verbrand kunnen worden dan worden afgevoerd met een voertuig

Rietafval via rietbranden afvoeren

Bij het branden van rietafval loopt de boswachter eenmaal naar de locatie en weer terug naar de weg, er is geen sprake van rijbewegingen. De vegetatie wordt niet aangetast. Er treedt minimale verstoring op.

	Rietbranden	Afvoeren
Rijbewegingen	Amper	Veel
Kapotrijden kwetsbare natte vegetatie	Nee	Veel
Verstoring Vogelrichtlijnsoorten	Amper	Veel

Methode rietbranden

Het branden wordt uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Om eventuele rookvorming en fijnstof tegen te gaan, en 'ongewone voorvallen' te voorkomen, branden we de hoopjes rietafval alleen onder de volgende omstandigheden:

- met zo droog mogelijk rietafval
- bij droog weer
- bij een windkracht van maximaal 5 beaufort

Eilandspolder

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

- bij een windrichting van huizen en snelweg af
- in de middag, omdat in de ochtend de vegetatie vaak nog nat is
- over een lengte van slechts 20 a 30 meter per keer

Periode van uitvoering

- Het rietbranden willen we uitvoeren in de periode 2 januari - 30 maart 2026.

Ongewone voorvallen

Om ongewone voorvallen, zoals rookvorming of ongewenste vuurverspreiding, werken we volgens een vaste methode. Deze is in de vorige paragraaf beschreven.

Eilandspolder

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Figuur 1 Eilandspolder. Binnen de rood omcirkelde gebieden worden rietoevers gemaaid en willen lokaal rietbranden

Samenvatting

Het rietbranden is noodzakelijk in het kader van beheer en onderhoud van Eilandspolder en de Menningweerpolder.

Beschermde soorten

De werkzaamheden worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Vooraf aan de werkzaamheden wordt door een ecologisch deskundige een schouw uitgevoerd.

Eilandspolder

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Wij kennen onze gebieden goed en bepalen vooraf wat een geschikte plek is om het rietafval te verbranden.

- het rietafval wordt op een plek met weinig natuurwaarden verbrand
- het branden gebeurt in de winter, de minst kwetsbare periode voor veel soorten
- branden langs de waterkant zorgt ook voor wegbranden van niet te maaien waterriet, wat gunstig is voor weidevogels (openheid)
- het laten liggen van de hoopjes rietafval zou schuilgelegenheid kunnen creëren voor (beschermd) predatoren van beschermde soorten (weidevogels, Noordse woelmuis e.d.), daarom willen we het rietafval spoedig na maaien verbranden

Achtergrondinformatie:

www.natuurkennis.nl

www.bij12.nl

Contactgegevens

		projectleider Ecologie	 @natuurlijkezaken.nl	
		Boswachter regio <u>Weidevogels</u>	 @landschapnoordholland.nl	